

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ БОШҚАРУВИННИГ ҚАРОРИ

Микромолия ташкилотлари ва ломбардлар фаолиятини мувофиқлаштириш ва тартибга солиш тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида

Ўзбекистон Республикасининг “Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида”ги ва “Нобанк кредит ташкилотлари ва микромолиялаштириш фаолияти тўғрисида”ги қонунларига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Марказий банки бошқаруви қарор қиласди:

1. Микромолия ташкилотлари ва ломбардлар фаолиятини мувофиқлаштириш ва тартибга солиш тўғрисидаги низом иловага мувофиқ тасдиқлансин.
2. Мазкур қарор расмий эълон килинган кундан эътиборан уч ойдан кейин кучга киради.

Марказий банк раиси

Тошкент ш.
2022 йил 06 декабрь,
28/2 сон

Nurmuratov M. B.

Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки бошқарувининг
2022 йил 6 декабрдаги
28/2 - сон қарорига
ИЛОВА

**Микромолия ташкилотлари ва ломбардлар фаолиятни
мувофиқлаштириш ва тартибга солиш тўғрисидаги**

НИЗОМ

Мазкур Низом микромолия ташкилотлари ва ломбардлар томонидан фаолиятни амалга оширишда "уларга" қўйиладиган талаблар.""
ни ""
""
""
""
""
""
""
""
""
0

**1-боб. Микромолия ташкилотлари томонидан фаолиятни амалга оширишда
уларга қўйиладиган талаблар**

1-§. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низомда қуйидаги асосий тушунчалардан фойдаланилади:

активлар – кредит, микрокредит, микроқарз (бундан бўён матнда кредит деб юритилади), лизинг, факторинг, юридик шахсларнинг устав фондига (устав капиталига) ва (ёки) қарз қимматли қоғозларига қилинган инвестициялар, олиниши лозим бўлган ҳисобланган фоизли ва фоизсиз даромадлар, гаровга олинган мулкка эгалик хукуқини қўллаган ҳолда ундириб олинган мулклар, бошқа барча талаблар, балансдан ташқари моддалар (кафолат);

активнинг жами қиймати – активнинг микромолия ташкилоти балансида ва балансдан ташқари моддаларда акс эттирилган асосий қарзи ва унга ҳисобланган фоизлари, пеня, комиссion ва бошқа фоизсиз тўловлари қолдигининг улар бўйича яратилган захира айрилмаган миқдори;

муддати ўтган қарздорлик – қарздор томонидан шартномада кўрсатилган муддат ва шартларда бажарилмаган (лозим даражада бажарилмаган) микромолия ташкилоти олдида мажбуриятлар;

қарздор – шартномага мувофиқ активлар бўйича микромолия ташкилоти олдида мажбурияти мавжуд бўлган жисмоний ёки юридик шахс.

2. Микромолия ташкилоти фаолияти давомида вужудга келадиган заарларни қоплаш учун захира фонди яратилиши кўзда тутилиши мумкин ва унинг миқдори микромолия ташкилотининг таъсис хужжатларида кўрсатилади.

"4/Е0' " " " " "

3. Микромолия ташкилотининг активлари мазкур Низомга мувофиқ ўз вақтида ва тўғри таснифланиши ҳамда уларга активлар бўйича эҳтимолий йўқотишларга қарши захираси (бундан бўён матнда захира деб юритилади) яратилиши шарт.

4. Микромолия ташкилотининг активлари сифатига кўра "стандарт", "субстандарт", "шубҳали" ва "умидсиз" тоифаларга таснифланади. "Шубҳали" ва "умидсиз" тоифаларга таснифланган активлар муаммоли активлар ҳисобланади.

5. Микромолия ташкилотининг активлари сифати қуйидагicha таснифланади, бундан мазкур Низомнинг 6 ва 7-бандларида кўрсатилган активлар мустасно:

асосий қарз ва (ёки) фоизлар бўйича муддати ўтган қарздорлик бўлмаганда ёки уларни қайтариш 30 кундан ошмаган муддатга кечикирилганда – “стандарт”;

асосий қарз ва (ёки) фоизларни қайтариш 31 кун ва ундан ортиқ, лекин 90 кундан ошмаган муддатга кечикирилганда – “субстандарт”;

асосий қарз ва (ёки) фоизларни қайтариш 91 кун ва ундан ортиқ, лекин 180 кундан ошмаган муддатга кечикирилганда – “шубҳали”;

асосий қарз ва (ёки) фоизларни қайтариш 181 кун ва ундан ортиқ муддатга кечикирилганда – “умидсиз”.

6. Юридик шахсларнинг устав фондига (устав капиталига) ва (ёки) қарз қимматли қофозларига қилинган инвестициялар қуидаги таснифланади:

охирги бир йил давомида микромолия ташкилотига даромад келтирмаган инвестиция – “субстандарт”;

охирги икки йил давомида микромолия ташкилотига даромад келтирмаган инвестиция – “шубҳали”;

охирги уч йил давомида микромолия ташкилотига даромад келтирмаган инвестиция – “умидсиз”.

Куидаги ҳолатлардан бири мавжуд бўлганда, инвестициялар даромад келтирган ҳисобланади:

микромолия ташкилотига дивиденд ёки фоиз кўринишида даромад келтирганда;

микромолия ташкилоти томонидан қилинган инвестицияни қайта баҳолаш натижасида ижобий фарқ юзага келганда;

фонд биржасида котировкаси ошганда;

микромолия ташкилоти устав фондига (устав капиталига) инвестиция киритган юридик шахснинг ташқи аудиторлик текширувидан ўтган молиявий хисботига кўра хисбот даврини фойда билан яқунлаганда.

Агар микромолия ташкилоти томонидан қилинган инвестицияни қайта баҳолаш натижасида салбий фарқ юзага келса, бундай инвестицияларнинг сифати “умидсиз” деб таснифланиши керак.

7. Гаровга олинган мулкка эгалик хукуқини қўллаган ҳолда қарздордан ундириб олинган мулклар “микромолия” ташкилоти” .

“сотилмаса, “умидсиз” актив сифатида таснифланади.

8. Микромолия ташкилоти томонидан кафолат бўйича мажбурият тўлаб берилганда, уни таснифлаш мазкур Низомнинг 5-бандида белгиланган тартибда амалга оширилади.

9. Мазкур Низомнинг 5-бандида назарда тутилган активларнинг қуида келтирилган асосий шартларидан ҳеч бўлмаганда биттаси ўзгартирилган бўлса, улар шартлари қайта кўриб чиқилган активлар деб ҳисобланади:

фоиз ставкасининг пасайтирилиши, бундан шартномада белгиланган ўзгарувчан фоиз ставкаси пасайиши муносабати билан, шунингдек, микромолия ташкилоти ташаббуси билан фоиз ставкасининг пасайтирилиши ҳолатлари мустасно;

асосий қарзниң камайтирилиши ёки ундан қисман воз кечилиши, активнинг фойдаланилмаган қисми камайтирилиши бундан мустасно;

фоизлар ва (ёки) асосий қарзга доир тўловларнинг бир қисми ёки барчасидан воз кечилиши;

активнинг асосий қисми ва (ёки) фоизларини тўлаш муддати кечикирилиши ёки узайтирилиши, бундан мижозни молиялаштиришни бошлаш муддати ўзгариши ҳисобига тўлов графигининг ёки тўловлар тўланадиган ой ичida тўлов санасининг ўзгартирилиши мустасно;

таъминот турининг ўзгартирилиши, бундан активнинг бир қисми қайтарилганлиги муносабати билан таъминотдан чиқарилган ҳамда актив суммасининг гаров суммасига нисбати микромолия ташкилотининг ички хужжатларида кўрсатилган чегарадан кўп бўлмаган ҳолатлар мустасно;

мазкур банднинг иккинчи-олтинчи хатбошиларида кўрсатилган шартлардан бирини ёки бир нечтасини қўллаган ҳолда қарз олевчининг ўзгартирилиши.

10. Шартлари қайта кўриб чиқилган активлар сифати қуйидагича таснифланади:

асосий қарз ва (ёки) фоизлар ^{'''}	^{'''}	^{'''}	^{'''}	^{'''}	^{'''}	^{'''}	^{'''}	^{'''}
"52"	"	"	"	"	"6" “субстандарт”;			

асосий қарз ва (ёки) фоизларни қайтариш 31 кун ва ундан ортиқ, лекин 90 кундан ошмаган муддатга кечикирилганда – “шубҳали”;

асосий қарз ва (ёки) фоизларни қайтариш 91 кун ва ундан ортиқ муддатга кечикирилганда – “умидсиз”.

11. Активлар сифатини таснифлаш ва уларни микромолия ташкилоти балансида акс эттириш микромолия ташкилоти ва қарздор ўртасида тузилган шартнома шартларини ўзгартирмайди, шу жумладан шартнома шартларига мувофиқ микромолия ташкилоти томонидан асосий қарз ва унга ҳисобланган фоизларни, шунингдек шартнома шартларини бажармаганлиги учун жарима ва пеняларни тўлиқ микдорда қарздордан ундириш ҳукуқини бекор қилмайди.

12. Алоҳида ҳолларда (фавқулодда ва муайян шароитларда олдини олиб бўлмайдиган вазиятларда қарздор томонидан микромолия ташкилоти олдидағи мажбуриятни бажариш ёки лозим даражада бажариш имконияти бўлмаганда) активлар сифатини таснифлаш, захира яратиш ва активларнинг шартлари қайта кўриб чиқилмаган деб ҳисобланиши Ўзбекистон Республикаси Марказий банки (бундан буён матнда Марказий банк деб юритилади) томонидан белгиланиши мумкин.

3-§. Захираларни яратиш ва улардан фойдаланиш

13. Микромолия ташкилоти активининг жами қийматига нисбатан активлар:

“субстандарт” деб таснифланганда йигирма беш фоиз;

“шубҳали” деб таснифланганда эллик фоиз;

“умидсиз” деб таснифланганда юз фоиз микдорда микромолия ташкилоти харажати ҳисобидан захира шакллантириши лозим.

Сифати “стандарт” деб таснифланган активлар бўйича захира яратиш талаб қилинмайди.

14. Актив сифати “умидсиз” деб таснифланиши билан микромолия ташкилоти уч иш кунида ушбу активни захира эвазига ҳисобдан чиқариши (“Кўзда тутилмаган ҳолатлар” ҳисобвараfigа ўтказиши) лозим.

"б	^{'''}											
"0"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"0"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"0

15. Микромолия ташкилоти қарздор мажбуриятининг тўлиқ суммасини тўғри акс эттириш учун мазкур активга фоизлар ҳисоблаб ёзиши уни балансдан ташкари моддаларга ўтказгандан кейин ҳам давом эттиради, қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда қарздор ва кафилнинг мажбуриятлари бекор бўладиган ҳолатлар бундан мустасно.

Ўзбекистон Республикаси “Тўловга кобилиятсизлик тўғрисида”ги Қонунининг 141-моддасига мувофиқ суд томонидан қарздорни банкрот деб топиш ва тутатишга доир иш юритишни бошлаш тўғрисида қарор қабул қилинган пайтдан эътиборан қарздорнинг барча турдаги қарzlари бўйича неустойка (жарима, пеня) ва фоизларни ҳисоблаш тутатилади.

16.	""	"" ахираларни""	""	""	""	""	""	""
"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"
							0	

Яратилган захира харажатлари Молиявий натижалар тўғрисидаги ҳисботда акс эттирилиши лозим.

17. Микромолия ташкилотининг ижро этувчи органи захираларнинг доимий равища етарли эканлигини таъминлаш учун жавобгардир.

18. Мазкур Низом талаблари асосида таснифланган активлар бўйича етарли миқдорда захира яратилмаган ҳолларда Марказий банк захираларни яратиш бўйича қўшимча ажратмаларни амалга оширишни талаб қилишга ҳақли.

19. Микромолия ташкилоти ижро этувчи органи молиявий йил якуни бўйича микромолия ташкилоти иштирокчилари (акциядорлари) умумий йиғилишида сифати “умидсиз” деб таснифланган активларни ундириш бўйича қўлланган чора-тадбирлар ҳакида ҳисбот бериши лозим.

4-§. Актив сифати олдинги таснифланган тоифадан яхшироқ тоифада таснифланиши

20. Куйидаги ҳолларда актив сифати “стандарт” деб қайта таснифланиши мумкин:

“субстандарт” деб таснифланган активнинг асосий қарзи ва (ёки) фоизлари бўйича муддати ўтган қарздорликлар тўлиқ тўланганда ва активни қайтариш графиги бўйича кейинги тўлов ўз вақтида ва тўлиқ тўланганда;

“шубҳали” деб таснифланган активнинг асосий қарзи ва (ёки) фоизлари бўйича муддати ўтган қарздорликлар тўлиқ тўланганда ва активни қайтариш графиги бўйича кетма-кет 3 та тўлов ўз вақтида ва тўлиқ тўланганда.

21. Активлар сифати уларнинг шартлари қайта кўриб чиқилиши билан дарҳол олдинги таснифланган тоифадан яхшироқ тоифада таснифланиши мумкин эмас.

“Субстандарт” ёки “шубҳали” деб таснифланган активларнинг шартлари қайта кўриб чиқилгандан кейин активни қайтариш графигига асосан камида кетма-кет 3 та тўлов тўлиқ ва ўз вақтида тўланган тақдирда, уларнинг сифати “стандарт” деб таснифланиши мумкин.

Активларнинг шартлари қайта кўриб чиқилгандан “кейин ”
"" "" "" ""
"" 32/ ""
"" "" "" ""
"" "" "" ""
"" "" "" ""
"" "" "" ""
"" "" "" ""
"" "" "" ""
"" мазкур

Низомнинг 20-бандида назарда тутилган тартибда амалга оширилади.

22. Активнинг сифати “умидсиз” деб таснифланганидан, шу жумладан “Кўзда тутилмаган ҳолатлар” хисобварағида акс эттирилганидан бошлаб қўйидаги ҳолларда актив сифати “субстандарт” деб таснифланиши ва унинг кейинги ҳисобини юритиш учун баланснинг актив ҳисоби юритилувчи тегишли хисобварағига ўтказилиши мумкин:

шартнома шартларига мазкур Низомнинг 9-бандида келтирилган ўзгартиришлар киритилмаган ҳолда, активнинг асосий қисми ва (ёки) фоизлари бўйича муддати ўтган қарздорликлар тўлиқ тўланганда;

шартнома шартларига мазкур Низомнинг 9-бандида келтирилган ўзгартиришлар киритилганда, активни қайтариш графигига асосан камида олти ойлик тўловлари ёки активнинг асосий қисмининг 20 фоизидан кам бўлмаган миқдори тўлиқ ва ўз вақтида тўланганда.

23. Мазкур Низомнинг 22-бандига мувофиқ активнинг сифати “субстандарт” деб таснифланган қундан бошлаб активни қайтариш графиги бўйича кетма-кет 3 та тўлов ўз вақтида ва тўлиқ тўланганда актив сифати “стандарт” деб таснифланишига йўл қўйилади.

2-боб. Пруденциал нормативлар

1-§. Умумий қоидалар

24. Микромолия ташкилоти қўйидаги маблағлар ҳисобидан фаолият кўрсатганда пруденциал нормативларга риоя этиши шарт:

корпоратив облигацияларни жойлаштиришдан олинган маблағлар;

Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг ҳамда давлат жамғармаларининг маблағлари;

халқаро молия институтларининг, чет эл ҳукумат молия ташкилотларининг, нодавлат нотижорат ташкилотларнинг, шу жумладан чет эл нодавлат нотижорат ташкилотларининг қарз маблағлари;

юридик шахслардан, шу жумладан чет эл юридик шахсларидан олинган қарз маблағлари;

исломий молиялаштиришга мувофиқ бўлган қимматли қоғозларни жойлаштиришдан олинган маблағлар.

Пруденциал нормативларга мазкур бандда кўрсатилган маблағлар жалб этилган ойдан кейинги ҳисобот ойининг биринчи санасидан бошлаб риоя этиш талааб этилади.

25. Мазкур Низомнинг 24-бандида кўрсатилган маблағлар ҳисобидан фаолият кўрсатаётган микромолия ташкилотларига қўйидаги пруденциал нормативлар ўрнатилади:

капиталнинг етарлилик коэффициенти;

ликвидлилик коэффициенти;

бир қарз олувчига ёки ўзаро алоқадор қарз олувчилар гуруҳига доир таваккалчиликнинг энг кўп миқдори;

микромолия ташкилотига алоқадор бўлган шахслар учун таваккалчиликнинг энг кўп миқдори;

юридик шахсларнинг устав фондига (устав капиталига) ва (ёки) қарз қимматли қоғозларига қилинган инвестицияларнинг энг кўп миқдори.

26. Микромолия ташкилотининг бир қарз олувчи ёки ўзаро алоқадор қарз олувчилар гуруҳи ҳамда микромолия ташкилотига алоқадор бўлган шахслар бўйича таваккалчиликлари қўйидагиларни ўз ичига олади:

кредит, лизинг, факторинг;

юридик шахсларнинг устав фондига (устав капиталига) ва (ёки) қарз қимматли қоғозларига қилинган инвестициялар;

банкларга жойлаштирилган пул маблағлар;

олиниши лозим бўлган ҳисобланган фоизли ва фоизсиз даромадлар;

бошқа барча талаблар;

балансдан ташқари моддалар (кафолат).

Бир қарз олувчи ва ўзаро алоқадор қарз олувчилар гурӯҳи ҳамда микромолия ташкилотига алоқадор бўлган шахсларга доир таваккалчиликни ҳисоблашда активнинг жами қийматидан яратилган захира миқдори чегирилади.

2-§. Капиталнинг етарлилик коэффициенти

27. Микромолия ташкилоти капиталининг етарлилик коэффициенти микромолия ташкилоти жами ""хусусий ""капиталининг"" жами ""активларига ""нисбати"" орқали "" ҳисобланади"" ва ""у "32" " " бўлмаслиги лозим.

28. Микромолия ташкилоти капиталининг етарлилик коэффициентини ҳисоблашда микромолия ташкилоти томонидан юридик шахсларнинг устав фондига (устав капиталига) қилинган барча инвестициялар жами активлар ҳамда хусусий капиталдан чегирилади.

3-§. Ликвидлилик коэффициенти

29. Микромолия ташкилотининг жорий ликвидлилик коэффициенти 100 фоиздан кам бўлмаслиги лозим. Бунда, жорий ликвидлилик коэффициенти жорий активлар суммасининг (кассадаги нақд пуллар, банклардаги талаб қилиб олингунча маблағлар, тўлов муддати 30 кунгача бўлган активлар, бундан муддати ўтган қарздорлиги мавжуд активлар мустасно) жорий мажбуриятлар (талаб қилиб олингунча ва ижро этиш муддати 30 кунгача бўлган мажбуриятлар) суммасига нисбати орқали ҳисобланади.

4-§. Бир қарз олувчига ёки ўзаро алоқадор қарз олувчилар гурӯхига доир таваккалчиликнинг энг қўп миқдори

30. Ўзаро алоқадор қарз олувчилар гурӯҳи деганда қўйидаги мезонлардан бирига мос келувчи шахслар тушунилади:

шахс томонидан юридик шахснинг устав фондига (устав капиталида) устунлик қиласиган улушга эгалик қилиш;

иштирокчи (акциядор) бўлган шахснинг шу юридик шахс бошқарув органларининг кўпчилик аъзоларини тайинлаш ёки алмаштириш хукуки;

шахснинг юридик шахс фаолиятига у билан тузилган шартномага ва (ёки) унинг устави қоидаларига мувофиқ таъсир кўрсатиш имконияти;

қарз олувчи жисмоний шахслар яқин қариндошлар эканлиги.

Яқин қариндошлар деганда қариндош ёки қайнин-бўйинчилик муносабатидаги шахслар, яъни ота-она, туғишган ва ўгай ака-укалар ҳамда опа-сингиллар, эр-хотин, фарзандлар, шу жумладан фарзандликка олингандлар, боболар, бувилар, неваралар, эр-хотиннинг ота-онаси, туғишган ва ўгай ака-укалари ҳамда опа-сингиллари тушунилади.

31. Микромолия ташкилотининг бир қарз олувчига ёки ўзаро алоқадор қарз олувчилар гурухига доир таваккалчилигининг энг кўп миқдори микромолия ташкилоти хусусий капиталининг 25 фоизидан ошмаслиги лозим.

32. Микромолия ташкилотининг барча йирик таваккалчиликларининг (жами суммаси хусусий капиталнинг 10 фоизи ва ундан юкори бўлган бир қарз олувчи ёки ўзаро алоқадор қарз олувчилар гурухига доир таваккалчиликлар) умумий миқдори микромолия ташкилоти хусусий капиталининг 5 баробаридан ошмаслиги лозим.

5-§. Микромолия ташкилотига алоқадор бўлган битта шахсга тўғри келувчи таваккалчиликнинг энг кўп миқдори

33. Микромолия ташкилотига алоқадор бўлган битта шахсга тўғри келувчи таваккалчиликнинг энг кўп миқдори микромолия ташкилоти хусусий капиталининг 25 фоизидан ошмаслиги лозим.

34. Микромолия ташкилотига алоқадор бўлган барча шахсларга тўғри келувчи таваккалчиликнинг энг кўп миқдори микромолия ташкилоти хусусий капиталининг 50 фоизидан ошмаслиги лозим.

6-§. Юридик шахсларнинг устав фондига (устав капиталига) ва (ёки) қарз қимматли қоғозларига инвестицияларнинг энг кўп миқдори

35. Микромолия ташкилотининг бошка юридик шахсларнинг устав фондига (устав капиталига) ва (ёки) қарз қимматли қоғозларга (давлат қимматли қоғозлари бундан мустасно) жами инвестицияларнинг энг кўп миқдори микромолия ташкилоти хусусий капиталининг 20 фоизидан ошмаслиги лозим.

7-§. Бир қарз олувчи, ўзаро алоқадор қарз олувчилар гурухи, шу жумладан микромолия ташкилотига алоқадор бўлган шахслар бўйича бошка талаблар

36. Мазкур Низом кучга кирган санада бир қарз олувчининг ёки ўзаро алоқадор қарз олувчилар гурухининг ҳамда микромолия ташкилотига алоқадор бўлган шахсларнинг микромолия ташкилоти олдида мажбурияти мавжуд бўлиб, мазкур мажбуриятларнинг миқдори ушбу Низомнинг 31 ва 33-бандларида белгиланган меъёрлардан ошиши, бундай мажбурият бўйича тузилган шартнома шартларини ўзгартиришга олиб келмайди.

37. Бир қарз олувчига ёки ўзаро алоқадор қарз олувчилар гурухига ҳамда микромолия ташкилотига алоқадор бўлган шахсларга тўғри келувчи таваккалчиликнинг умумий суммаси шартнома тузиш вақтида мазкур Низомда назарда тутилган чекловлар доирасида бўлиб, кейинчалик белгиланган меъёрлардан ошса (хусусий капитал даражаси тушиши ёки бошқалар сабабли), микромолия ташкилоти мазкур ҳолат ҳақида Марказий банкка ўн кун мобайнида маълум қилиши ва Марказий банк билан келишилган муддатларда, бироқ олти ойдан кўп бўлмаган муддатда таваккалчиликнинг умумий суммасини мазкур Низомнинг 31 ва 33-бандларида белгиланган талабларга мувофиқлаштириш бўйича чоралар кўриши лозим.

38. Қарз олувчи шартнома тузилган даврда микромолия ташкилотига алоқадор хисобланмасдан, кейинчалик унга алоқадор шахсга айланса, таваккалчилик миқдорининг мазкур Низомнинг 33 ва 34-бандларида белгиланган талаблардан ошиши пруденциал нормативга номувофиқ деб тан олинмайди, башарти микромолия ташкилоти Марказий банкка ўн кун мобайнида бу ҳақида маълум қилиб, Марказий банк билан келишилган муддатларда, бироқ олти ойдан кўп бўлмаган муддатда пруденциал нормативга мувофиқлаштиришни ўз зиммасига олган бўлса.

39. Микромолия ташкилоти бир қарз олувчи ёки ўзаро алоқадор қарз олувчилар гурухи,

шунингдек микромолия ташкилотига алоқадор бўлган шахслар учун таваккалчиликлар ҳисобини юритиши ва бу тўғрисидаги маълумотларни ҳисбот ойидан кейинги ойнинг 5-санасигача ҳар ойда Марказий банкка тақдим этиб бориши лозим.

3-боб. Микромолия ташкилотлари томонидан банкларнинг ва бошқа молия ташкилотларининг агенти вазифаларини амалга ошириш

40. Микромолия ташкилотлари томонидан банкларнинг агенти вазифалари банклар ва банк фаолияти тўғрисидаги қонунчиликка, тўлов агенти (субагенти) вазифалари тўловлар ва тўлов тизимлари тўғрисидаги қонунчиликка, шунингдек суғурта агенти вазифалари суғурта фаолияти тўғрисидаги қонунчиликка мувофиқ амалга оширилади.

41. Микромолия ташкилотларининг банклар, тўлов ва суғурта агенти сифатида агентлик хизматлари мазкур ташкилотлар номидан кўрсатилади. Бунда, агентлик битимлари тузилиши ва улар тузилган кундан эътиборан беш кун ичida мазкур битимлар тўғрисида ахборот Марказий банкка юборилиши лозим.

Агентлик битимишининг мавжудлиги тўғрисидаги ахборотлар хизматлар кўрсатилишидан олдин мижозларга ошкор этилиши лозим.

4-боб. Ломбардлар томонидан фаолият ва операцияларни амалга ошириш

1-§. Умумий қоидалар

42. Жисмоний шахслар томонидан шахсий истеъмол учун мўлжалланган кўчар мол-мулкларни (ашёларни) ломбардда гаровга қўйиш, сақлаш, ломбардан талаб қилиб олинмаган ашёларни сотиш ҳамда ундирувни гаровга қўйилган мол-мулкка қаратиш Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодекси. “Гаров тўғрисида”ги Қонуни ва мазкур Низомга мувофиқ амалга оширилади.

43. Ломбард шахсни тасдиқловчи хужжат (паспорт ёки идентификацияловчи ID-карта ёхуд миллий ҳайдовчилик гувоҳномаси, чет эл фуқароларининг ва фуқаролиги бўлмаган шахсларнинг яшаш гувоҳномаси ёки ID-картаси, ҳарбий хизматчининг шахсий гувоҳномаси) тақдим этилганида, жисмоний шахслар билан шартномалар тузади.

44. Ломбард, зарур ҳолларда, гаровга ёки вақтинчалик сақлашга топширилаётган мол-мулкка (ашёга) егалик хуқукини тасдиқловчи хужжатларни ёки бошқа далилларни талаб қилишга ҳақли.

2-§. Ломбардлар томонидан микроқарзларни расмийлаштириш ва бериш тартиби

45. Гаров асосида микроқарзнинг берилиши ломбард билан жисмоний шахс ўртасида тузиладиган микроқарз шартномаси ва гаров шартномаси асосида амалга оширилади.

Ломбардда мол-мулкларни гаровга қўйиш ҳақидаги шартнома ломбард томонидан мазкур Низомнинг 1-иловасига мувофиқ шаклдаги гаров паттасини бериш йўли билан расмийлаштирилади.

46. Микроқарз олиш учун ломбардга гаровга топшириладиган мол-мулк томонлар келишувига асосан баҳоланади.

47. Ломбард қўйидагиларни бажариши шарт:

гаров нарсасини хавфсиз сақлаш учун чоралар кўриши;

гаров нарсаси йўқолиши хавф-хатари пайдо бўлганлиги ёки шикаст етказилганлиги тўғрисида гаровга қўювчига дарҳол хабар бериши;

микроқарз шартномасининг шартлари бажарилганида гаров нарсасини мулк эгасига ёки учинчи шахсга белгиланган тартибда расмийлаштирилган мулк эгасининг ишончномаси асосида дархол қайтариши;

гаровга қабул қилинган ашёларни гаровга қабул қилиш пайтида шунга ўхшаш ва шундай сифатли ашёларнинг нархларига мос баҳодаги тўлиқ суммасида ўз ҳисобидан гаровга қўювчи фойдасига суғурталashi;

гаровга қўювчининг талабига асосан микроқарз шартномасидан келиб чиқкан мажбуриятларнинг гаровга қўювчи ёки учинчи шахс томонидан қисман ёки тўлиқ бажарилганлигини тасдиқловчи маълумотнома бериши.

48. Гаровга қўйилган ашёларни сотишдан тушган сумма, агар шартномада бошқа ҳоллар кўзда тутилмаган бўлса, микроқарз, у бўйича ҳисобланган фоизлар, неустойка, ижро муддати ўтганлиги натижасида юзага келган заарларни қоплаш, шунингдек, сақлаш ва суғурта учун тўлов, гаровга олинган мол-мулкни сотиш бўйича харажатларни қоплашга қаратилади. Агар гаровга қўйилган мол-мулкнинг сотилишидан тушган сумма ломбарднинг талаблари миқдоридан ошса, тафовути гаровга қўювчига қайтарилади.

3-§. Ломбардда мол-мулкларни вақтинча сақлаш

49. Ломбардда ашёларни вақтинча сақлаш шартномаси ломбард томонидан юк топширувчига (мижозга) мазкур Низомнинг 2-илюясига мувофиқ шаклдаги эгасининг номи ёзилган сақлов паттаси бериш йўли билан расмийлаштирилади.

50. Агар мижоз тез алангланадиган, портлаш хавфи бўлган ёки ўзи табиатан хавфли ашёларни сақлашга топшириш вақтида уларнинг хусусиятлари тўғрисида ломбардни огоҳлантирмаган бўлса, ломбард ашёларни топширган мижозга кўрилган заарларни қопламаган ҳолда, уларни хоҳлаган вақтда хавфсизлантириши ёки йўқ қилиши мумкин. Ушбу ашёларни сақлаш натижасида ломбардга ва (ёки) учинчи шахсларга етказилган заарларни қоплаш мижознинг зиммасига юклатилади.

51. Ломбардга гаровга ёки сақлаш учун топширилган ашёлар йўқолганда ёки шикастланганда, агар ломбард йўқотиш ёки шикастланиш енгиб бўлмас куч оқибатида юз берганлигини исботлай олмаса, етказилган мулкий зарар ашёлар эгасига томонлар келишувига кўра қоплаб берилади. Томонлар келишувга эришмаганда мулкий зарарни қоплаш суд тартибида амалга оширилади.

5-боб. Молиявий ҳисоботлар ва электрон маълумотларни тақдим этиш ҳамда ички аудит хизматини ташкил этиш

1-§. Микромолия ташкилотлари ва ломбардлар томонидан Марказий банкка ҳисоботлар ва электрон маълумотларни тақдим этиш

52. Микромолия ташкилотлари ва ломбардлар
75" "76/ " " назоратга оид ҳисоботларни ҳамда "уларнинг "электрон "маълумотларини
" < бухгалтерия баланси (3-илова);
баланс ҳисоботи (4-илова);
молиявий натижалар тўғрисидаги ҳисбот (5-илова);
капиталдаги ўзгаришлар (6-илова);
берилган кредитлар ва кўрсатилган лизинг хизматлари тўғрисида маълумот (7-илова);

кўрсатилган факторинг хизматлари тўғрисида маълумот (8-илова);

қимматли қоғозлар портфели ва қилинган инвестициялар тўғрисида маълумот (9-илова);

жалб этилган маблағлар тўғрисида маълумот (10-илова);

берилган кафолат ва кафилликлар тўғрисида маълумот (11-илова);

пруденциал нормативларга риоя этиш бўйича маълумот (12-илова).

		53. Микромолия ташкилотлари томонидан" "52-банд "иккинчибўнинчи "кўрсатилган "хисобот "ва" маълумотлар "тақдим "этилади. "Бунда," ""
74/	" . ó "	"хатбошиларида "кўрсатилган "хисобот ва" маълумотлар "молиявий "" қолдиқ "мавжуд" бўлганда, "ўн" биринчи "хатбошисида " " " " " " " мазкур "Низомнинг "24-бандида" кўрсатилган "маблағлар " " " " " " " 0
		" 54. Ломбардлар" томонидан"" "52-банд "иккинчиболтинчи "хатбошиларида "" ва ""маълумотлар ""тақдим "этилади. "Бунда," "" "52-банд " " " " " " " ломбард "молиявий" натижаларга "Эга "бўлганда, "олтинчи " " " " " " " " " " " " 0
		" 55. Молиявий хисоботлардаги маълумотлар хисобот ойининг охирги кунидан амалга оширилган амалиётларни хисобга олган ҳолда мазкур хисобот ойининг охирги санаси ҳолатига кўрсатилиши керак.
		56. Молиявий хисоботлар микромолия ташкилотлари ва ломбардлар томонидан хисобот ойидан кейинги ойнинг 5-санасигача Марказий банкка тақдим этилади. Агар ойнинг 5-санаси дам олиш ёки байрам кунига тўғри келса, бунда хисоботлар дам олиш ёки байрам кунидан кейинги иш кунида тақдим этилиши лозим. Тақдим этилган молиявий хисоботларда хато ва камчиликлар аниқланганда, камчиликлар тузатилиб, икки иш кунидан қайта тақдим этилиши шарт.

57. Молиявий хисоботлар микромолия ташкилотларининг ёки ломбардларнинг ижро этувчи
органи раҳбарининг электрон рақамли имзоси билан тасдиқланиши лозим.

58. Микромолия ташкилотлари ва ломбардлар автоматлаштирилган ахборот тизими орқали
молиявий хисоботларнинг электрон маълумотларини шакллантириб, Банк тизими маълумотлар
омборхонасига (" " " " " " " БТМО деб юритилади) хисобот ойидан кейинги ойнинг 5-
санасигача алоқа каналлари орқали юбориши шарт. Агар ойнинг 5-санаси дам олиш ёки байрам кунига
тўғри келса, бунда молиявий хисоботларнинг электрон маълумотлари дам олиш ёки байрам кунидан
кейинги иш кунидан тақдим этилиши лозим.

59. Микромолия ташкилотлари ва ломбардлар:

БТМО билан коммуникация алоқаси узилганда;

техник воситаси ва дастурий таъминоти носоз ҳолатда бўлганда;

форс-мажор ҳолатларида молиявий хисоботларни Марказий банкка ва уларнинг электрон
маълумотларини БТМОга юборишини кечиктириш сабабларини кўрсатган ҳолда тушунтириш хати
билин тақдим қиласи.

60. Микромолия ташкилотлари ва ломбардлар мазкур Низомнинг 59-бандида кўрсатилган
ҳолатлар ҳақида Марказий банкни дарҳол хабардор этиши ҳамда Марказий банк билан келишилган
муддатларда уларни бартараф этиб, электрон маълумотларни тўлиқ юбориши керак. Бунда,
келишилган муддат ҳолатни бартараф этиш учун зарур бўлган вақтга мутаносиб бўлиши лозим.

61. Микромолия ташкилотлари ва ломбардлар томонидан айрим молиявий операцияларни ўтказиш қонунчиликка мувофиқ маълум муддатга тўхтатилганидан қатъий назар, улар томонидан молиявий ҳисоботлар ва уларнинг электрон маълумотлари белгиланган муддатларда тақдим этилиши лозим.

2-§. Микромолия ташкилотлари ва ломбардларда ички аудит хизматини ташкил этиш

62. Активларининг баланс қиймати ўн миллиард сўмдан ортиқ бўлган микромолия ташкилотининг кузатув кенгаши (бундан буён матнда кенгаш деб юритилади) ички аудит хизматини ташкил этиши шарт ва унинг самарали фаолият юритишини таъминлаши лозим.

Активларининг баланс қиймати беш миллиард сўмдан ортиқ бўлган ломбардларда ички аудит хизмати ташкил этилиши шарт. Бунда ички аудит хизматини ташкил этишга қўйиладиган талаблар ҳамда унинг ишини ташкил этишнинг методологик асослари қонунчилик хужжатларига мувофиқ белгиланади.

63. Микромолия ташкилотининг кенгаши мазкур Низом ва қонунчилик хужжатларига мувофиқ микромолия ташкилотининг ички аудит хизмати (бундан буён матнда - ички аудит хизмати деб юритилади) тўғрисидаги низомни тасдиқлади.

Ички аудит хизмати тўғрисидаги низом йилига камида бир марта тегишли йилнинг 1 февралигача бўлган муддатда қайта кўриб чиқилиши лозим. Заруратга кўра Ички аудит хизмати тўғрисидаги низомга йил давомида ўзгартириш ва қўшимчалар киритилиши мумкин. Агар Ички аудит хизмати тўғрисидаги низомнинг аксарият қисмига (50 фоиздан кам бўлмаган) ўзгартириш ва қўшимчалар киритилаётган бўлса, бунда уни янги таҳрирда қабул қилиш мақсадга мувофиқ.

64. Ички аудит хизмати тўғрисидаги низомда камида қўйидагилар назарда тутилиши лозим:
- ички аудит хизмати мақсади, вазифалари, хукуқ ва мажбуриятлари;
 - ички аудит хизматининг фаолият йўналишлари;
 - ички аудит хизматининг мустақиллиги ва холислигини таъминлаш асослари;
 - ички аудит хизмати раҳбари ва ходимларини лавозимга тайинлаш ва ишдан бўшатиш тартиби, уларнинг хукуқ, мажбуриятлари ва жавобгарлиги, ҳисобдорлиги;
 - ички аудит хизмати ходимларига нисбатан қўйиладиган талаблар (мустақиллик, холислик ва беғаразлик, профессионал малака, одоб-ахлоқ қоидалари);
 - кенгаш, ижро этувчи орган ва таркибий бўлинмалар раҳбарларини ички аудит натижалари юзасидан хабардор қилиш шартлари ва тартиби;
 - ички аудит хизмати ўз вазифаларини амалга ошириш жараёнида тўскинлик қилаётган холатлар юзасидан кенгаш ва ижро этувчи органни хабардор қилиш тартиби;
 - ички аудит хизмати микромолия ташкилотида юзага келган ёки юзага келиши мумкин бўлган таваккалчиликлар, аниқланган камчилик ва муаммолар ҳамда молиявий операциялар билан боғлиқ масалалар юзасидан, манфаатлар тўқнашувини келтириб чиқармаган ҳолда, маслаҳатлар бериш тартиби.

65. Ички аудит хизмати раҳбари ва ходимлари кенгаш қарори билан лавозимга тайинланади ва лавозимидан озод этилади.

66. Ички аудит хизмати ходимларининг сони ички аудит вазифаларини самарали бажариш

учун етарли бўлиши керак.

67. Микромолия ташкилотининг ижро этувчи органи аъзолари, мазкур ташкилотларда фаолият юритаётган ходимлар ва улар билан алоқадор шахслар бир вақтнинг ўзида ички аудит хизматида фаолият юрита олмайди.

68. Ички аудит хизмати ходимлари қўйидаги талабларга жавоб беришлари керак:

Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасаларида олинган олий маълумотга ёки аудиторларнинг республика жамоат бирлашмалари томонидан берилган ички аудитор малака сертификатига эга бўлишлари;

хорижий давлат таълим муассасасида олий таълим олган тақдирда, олинган олий таълим тўғрисидаги ҳужжатни тан олиш ҳақидаги гувоҳномага эга бўлишлари;

банк иши, микромолиялаштириш, бухгалтерия ҳисоби, аудит, молия ёки солик назорати соҳасида (шу жумладан, ўриндошлик асосида) камида икки йиллик амалий иш тажрибасига эга бўлишлари;

микромолия "ташкилотлари" фаолиятига"" оид"" қонун "хужжатлари"" бўйича ""етарли бўлишлари, "шу жумладан, "Марказий" банкнинг "норматив-хукуқий" ҳужжатларини

=

" бухгалтерия ҳисоби ва ҳисботига доир қонунчилик ҳужжатлари ва халқаро стандартлар ҳамда аудитнинг халқаро стандартлари ва уларни амалда қўллаш бўйича билим ва қўникмаларга эга бўлишлари.

69. Ички аудит хизмати ишининг самарадорлигини таъминлаш мақсадида ички аудиторлик текшируви (бундан "буён матнда аудиторлик текшируви деб юритилади) режаси " " З"январига қадар тасдиқланиши лозим.

70. Ички аудит хизмати ходимларига, шу жумладан раҳбарига нисбатан ижро этувчи орган ёки бошқа шахслар томонидан ўтказилган ҳар қандай босим ва иш фаолиятига қилинган тўсқинлик тўғрисида кенгаш дарҳол ички аудит хизмати томонидан хабардор қилиниши лозим.

71. Ички аудит хизмати раҳбари ва ходимлари ўзларининг холислиги ва беғаразлигига салбий таъсир кўрсатиши мумкин бўлган молиявий ҳужжатларни ёки таваккалчиликларни қабул қилишини кўзда тутувчи ҳужжатларни имзолаш жараёнларida иштирок этмасликлари лозим.

72. Холисликни таъминлаш мақсадида ички аудит хизмати ходимлари ички назоратга доир чора-тадбирларни** "Этмасликлари" лозим, / "Хизматининг "мустасно.

73. Ички аудит хизмати қўйидагиларни мустақил таҳлил қилиши ва баҳолаши лозим:

микромолия ташкилоти олдига қўйилган мақсадларга эришишда микромолия ташкилоти бизнес жараёнлари, маъмурий ва операцион жараёнларнинг самарадорлигини;

ахборот тизимларининг ишончлилигини, тўлиқлигини ва самарадорлигини ҳамда маълумотларнинг долзарблигини, аниқлигини, қулайлигини, шунингдек маҳфийлик таъминланганлигини;

қонунчилик ҳужжатларига, жумладан Марказий банкнинг пруденциал талабларига ҳамда микромолия ташкилотининг ички ҳужжатларига риоя этилишини;

Марказий банк, бошқа давлат органлари ва ташқи аудит томонидан аниқланган камчиликлар ўз вақтида бартараф этилганини;
активлар бутлигини.

Ички аудит хизмати тўғрисидаги низом билан ички аудит хизматига мазкур бандда назарда тутилган масалалардан ташқари бошқа масалаларни ҳам таҳлил қилиш ва баҳолаш вазифаси юклатилиши мумкин.

74. Ички аудит хизмати ходимлари қўйидаги ҳолатларда жавобгар ҳисобланадилар:
аудиторлик текшируви натижаларини бузиб (ўзгартириб) кўрса ;
ўз хизмат вазифаларини бажариш пайтида олинган маълумотлар ҳамда қонунчилик хужжатларига мувофиқ банк сирини ташкил этувчи ҳар қандай маълумот махфийлигини таъминлама ;
ўз хизмат вазифаларини бажариш пайтида олинган маълумотлардан шахсий мақсадларда ёки учинчи шахс манфаатлари йўлида фойдалан ;
қонунчилик хужжатлари ва микромолия ташкилотининг ички хужжатларига мувофиқ бошқа мажбуриятлар " .

75. Аудиторлик текширувига чиқишдан олдин батафсил аудиторлик текшируви дастури (бундан бўён матнда аудиторлик дастури деб юритилади) ишлаб чиқилиши ва белгиланган тартибда ички аудит хизмати раҳбари томонидан тасдиqlаниши лозим.

76. Аудиторлик дастури аудиторлик текшируви мақсадларини, текшириш соҳа ва йўналишларини, батафсил иш режасини, текширувлар графигини, аудит предмети бўлган ҳар бир йўналишни текшириш тартиб-таомиллари тавсифини, аудиторлик текширувларида иштирок этувчи ички аудиторлар рўйхатини ўз ичига олиши керак.

Аудиторлик текширувини амалга ошириш жараёнида аудиторлик дастурига ўзгартиришлар киритилиши мумкин. Ўзгартеришлар ёзма равишда хужжатлаштирилган ва тасдиqlangan бўлиши лозим.

77. Аудиторлик текшируви тугатилганидан сўнг аудиторлик ҳисботи тайёрланиши ҳамда аудит мақсадлари, миқёси, хулосаларни ҳамда ҳар бир аниқланган камчиликни бартараф қилишга доир батафсил тавсияларни ўз ичига олиши лозим. Тавсиялар аниқланган муаммолар ва уларнинг келиб чиқиш сабабларининг қисқача изоҳини, мавжуд таваккалчиликларни, талаб этиладиган чора-тадбирларни, жумладан, микромолия ташкилотининг ички сиёсатлари ва тартиб-таомилларини кўриб чиқишни ўз ичига олиши лозим.

Ички аудит хизматининг ҳисботлари ички аудит хизмати ходимларининг мустақил фикр ва мулоҳазаларига асосланиши лозим.

78. Аудиторлик ҳисботлари бевосита кенгашга тақдим этилиши лозим. Ушбу ҳисботларнинг нусхалари ижро этувчи органга, шунингдек тегишлилиги бўйича микромолия ташкилотининг алоҳида таркибий бўлинмаларига, филиал раҳбарларига тақдим этилади.

79. Ижро этувчи орган ўтказилган аудиторлик текшируви чоғида аниқланган камчилик ва қоидабузарликларни бартараф этиш учун зарур бўлган чора-тадбирлар режасини ишлаб чиқади.

80. Ички аудит хизмати текшириш жараёнида аниқланган камчилик ва қоидабузарликларни бартараф этиш бўйича чора-тадбирларни ўз вақтида ва тегишли равишда бажарилиши устидан кейинги назоратни ўрнатиши лозим. Текширишдан кейинги назоратни ўтказиш учун жавобгарлик Ички аудит

хизмати түғрисидаги низомда белгиланган бўлиши керак.

81. Кенгаш аудиторлик текшируви натижасида аниқланган камчилик ва қоидабузарликларни бартараф этишга қаратилган чора-тадбирларни ижро этувчи орган томонидан амалга оширилишини назорат қилиши зарур.

6-боб. Якуний қоида

82. Мазкур Низом талабларини бузган шахслар қонунчилик хужжатларида белгиланган тартибда жавоб берадилар.

Микромолия ташкилотлари ва ломбардлар
фаолиятини мувофиқлаштириш ва тартибга
солиш тўғрисидаги низомга
1-ИЛОВА

(ломбардинг номи)

(ломбардинг манзили)

-сон гаров паттаси

1. Гаровга қўювчининг Ф.И.О. _____
 2. Шахсни тасдиқловчи хужжат _____
 3. Турар жойи _____
 4. Микроқарз берилиган сана _____
 5. Микроқарз суммаси _____
 6. Микроқарзни қайтариш санаси _____
 7. Гаровга қўйилган мол-мулк номи ва тавсифи _____

 8. Гаровнинг баҳолангандан суммаси _____
- (рақамлар ва сўзлар билан)
9. Гаровнинг муддати _____

Гаров нарсаси ломбардга эгалик қилиш учун топширилади.

Ломбард гаров нарсасидан фойдаланиш, бошқа шахсга беришга, учинчи шахсларга ижарага ёки текинга фойдаланишга бериш, ёхуд гаров нарсасини бошқа кўринишда тасарруф этиш хуқуқига эга эмас.

Гаров нарсасини навбатдаги гаровга қўйиш тақиқланади.

Гаров нарсаси гаровга қўювчининг ва (ёки) унинг оила аъзоларининг нормал турмуш кечириши учун зарур бўлган мол-мулк эмас.

Ломбардда гаров нарсаси билан таъминланган микроқарз суммаси белгилангандан вактда сўндирилмаган тақдирда, ломбард ушбу мол-мулкни конунчилликка мувофиқ сотишга ҳақли.

Бошқа шартлар: _____

Ушбу гаров паттаси 2-нусхада тузилган

Гаров паттаси шартлари билан танишдим
ва бир нусхасини олдим.

Қабул қилувчи

Гаровга қўювчи

(Ф.И.О., имзо)

(имзо)

Ломбардинг муҳри

Микромолия ташкилотлари ва ломбардлар
фаолиятини мувофиқлаштириш ва тартибга
солиши түгрисидаги низомга
2-ИЛОВА

(ломбардинг номи)

(ломбардинг манзили)

-сон сақлов паттаси

1. Юк топширувчининг Ф.И.О. _____
2. Шахсни тасдиқловчи хужжат _____
3. Турар жойи _____
4. Ашё номи ва унинг тавсифи _____
5. Ашёнинг баҳолангандык суммаси _____

(рақамлар ва сўзлар билан)

6. Сақлаш жойи ва усули _____
7. Сақлашга қабул қилинган сана _____
8. Сақлаш муддати _____
9. Сақлаш учун ҳақ суммаси _____

Сақлаш учун топширилган ашёдан уни эгасининг розилигисиз фойдаланишга ва уни тасарруф этишига ломбард ҳақли эмас (ашёнинг сақланишини таъминлаш учун ундан фойдаланиш ҳоллари, бундан мустасно).

Ломбард сақлаш учун қабул қилинган ашёлар йўқолишига, этишмаслигига ёки ашёнинг заарланишига жавобгардир.

Ломбард сақлаш учун қабул қилинган ашёларни уларнинг тўлиқ баҳолангандык нархида ўз ҳисобидан юк топширувчининг фойдасига суғурталаши шарт.

Ломбард, юк топширувчининг талабига кўра, сақлашга қўйилган ашёни зудлик билан қайташи шарт.

Бундай ҳолда, мажбурият олдиндан тўхтатилиши муносабати билан, ломбардга етказилган заарларни юк топширувчи қоплаши шарт.

Юк топширувчи ашёни олишдан бош тортса, агар сақлаш шартномасида бошқача тартиб кўзда тутилган бўйлмаса, қонунчиликда белгилангандык тартибда ломбард ашёни мустақил равишда сотиш хукуқига эга.

Бошқа шартлар: _____

Ушбу сақлов паттаси 2-нусхада тузилган.

Қабул қилувчи

Юк топширувчи

(Ф.И.О., имзоси)

(имзоси)

Ломбардинг мухри

Микромолия ташкилотлари ва ломбардлар
фаолиятини мувофиқлаштириш ва тартибга
солиш түғрисидаги низомга
З-ИЛОВА

НИНГ

(ташкилотнинг номи)
20__ й “___” _____ ҳолатига

бухгалтерия баланси

сўмда

Ҳисобварак раками	Ҳисобварак номи	Ҳисобот санаси бошига қолдик		Дебет	Кредит	Ҳисобот санаси охирига қолдик	
		Дебет	Кредит			Дебет	Кредит
Ҳисобварак туркуми							
Ҳисобварак туркумiga тегишли асосий ҳисобвараклар (биринчи тартиб)							
Асосий ҳисобваракларга тегишли субхисобвараклар (иккинчи тартиб)							

Рахбар имзоси:

Ф.И.О.

Бош бухгалтер имзоси:

Ф.И.О.

Микромолия ташкилотлари ва ломбардлар
фаолиятини мувофиқлаштириш ва тартибга
солиш тўғрисидаги низомга
4-ИЛОВА

НИНГ

(ташкилотнинг номи)

баланс ҳисоботи

20__ й “___” _____ ҳолатига

КОД	КЎРСАТКИЧЛАР	минг сўмда
АКТИВЛАР		
10	Кассадаги нақд пуллар ва бошқа тўлов хужжатлари	0
20	Банкларга қўйилган депозитлар ва бошқа маблағлар	0
30	Олиниши лозим бўлган ҳисобланган фоизлар	0
40	Сотиб олинган дебиторлик қарзлари - факторинг	0
50	Кредитлар (микрокредит, микроқарз, истеъмол), брутто	0
51	Минус: кредитлар бўйича кўрилиши мумкин бўлган заарларни қоплаш захираси	0
52	Кредитлар, соф (50 код - 51 код)	0
60	Лизинг, брутто	0
61	Минус: лизинг бўйича кўрилиши мумкин бўлган заарларни қоплаш захираси	0
62	Лизинг, соф	0
70	Инвестициялар, брутто	0
71	Минус: Инвестициялар бўйича кўрилиши мумкин бўлган заарларни қоплаш захираси	0
72	Инвестициялар, соф	0
80	Асосий воситалар, соф	0
90	Номоддий активлар, соф	0
100	Бошқа хусусий мулклар	0
101	а. Минус: Кўрилиши мумкин бўлган заарларни қоплаш захираси	0
102	б. Бошқа хусусий мулклар, соф (100 код-101 код)	0
110	Бошқа активлар	0
120	Жами активлар (10+20+30+40+52+62+72+80+90+102+110)	0
МАЖБУРИЯТЛАР ВА КАПИТАЛ		
МАЖБУРИЯТЛАР		
210	Тўланиши лозим бўлган кредитлар ва қарзлар	0
220	Лизинг бўйича мажбуриятлар	0
230	Чиқарилган облигациялар	0
240	Тўланиши лозим бўлган фоизлар	0
250	Тўланиши лозим бўлган ҳисобланган солиқлар	0
260	Муддати узайтирилган даромадлар	0
270	Бошқа мажбуриятлар	0

280	Жами мажбуриятлар (210+220+230+240+250+260+270)		0
	КАПИТАЛ		
310	Устав капитали		0
311	а. Акциялар - оддий		0
312	б. Акциялар - имтиёзли		0
320	Қўшилган капитал		0
330	Захира капитали		0
331	а. Умумий захира фонди	0	
332	б. Бошқа захира ва фондлар	0	
340	Тақсимланмаган фойда		0
350	Жорий йил фойдаси (зарар)		0
360	Жами капитал (310 (311 + 312) + 320 + 330 + 340 + 350)		0
370	Жами мажбуриятлар ва капитал (280 + 360)		0

Раҳбар имзоси:

Ф.И.О.

Бош бухгалтер имзоси:

Ф.И.О.

Микромолия ташкилотлари ва ломбардлар
фаолиятини мувофиқлаштириш ва тартибга
солиш тўғрисидаги низомга
5-ИЛОВА

НИНГ

(ташкилотнинг номи)

МОЛИЯВИЙ НАТИЖАЛАРИ ТЎҒРИСИДАГИ ҲИСОБОТИ

20__ й “ ____ ” _____ ҳолатига

КОД	КЎРСАТКИЧЛАР	МИНГ СҮМДА
	1. ФОИЗЛИ ДАРОМАДЛАР	
110	Банклардаги депозитлар бўйича фоизли даромадлар	0
120	Жисмоний шахсларга берилган кредитлар (микроқарзлар) бўйича фоизли даромадлар	0
130	Ўзини ўзи банд килган шахсларга берилган микрокредитлар бўйича фоизли даромадлар	0
140	Якка тартибдаги тадбиркорларга берилган кредитлар (микрокредитлар) бўйича фоизли даромадлар	0
150	Юридик шахсларга берилган кредитлар (микрокредитлар) бўйича фоизли даромадлар	0
160	Лизинг бўйича фоизли даромадлар	0
170	Бошқа фоизли даромадлар	0
180	Жами фоизли даромадлар (110+120+130+140+150+160+170)	0
	2. ФОИЗЛИ ХАРАЖАТЛАР	
210	Жалб қилинган қарз маблағлари бўйича фоизли харажатлар	0
220	Банклардан олинган кредитлар бўйича тўланиши лозим бўлган фоизли харажатлар	0
230	Бошқа кредиторларга тўланиши лозим бўлган фоизли харажатлар	0
240	Чиқарилган облигациялар бўйича фоизли харажатлар	0
250	Лизинг бўйича фоизли харажатлар	0
260	Бошқа фоизли харажатлар	0
270	Жами фоизли харажатлар (210+220+230+240+250+260)	0
310	КРЕДИТ ВА ЛИЗИНГЛАР БЎЙИЧА КЎРИЛИШИ МУМКИН БЎЛГАН ЗАРАРЛАРНИ БАХОЛАШГАЧА БЎЛГАН СОФ ФОИЗЛИ ДАРОМАДЛАР (170-270)	0
320	Минус: Кредит ва лизинглар бўйича кўрилиши мумкин бўлган заарларни баҳолаш	0
330	Кредит ва лизинглар бўйича кўрилиши мумкин бўлган заарлар баҳолангандан сўнг соф фоизли даромадлар (310-320)	0
	4. ФОИЗСИЗ ДАРОМАДЛАР	
410	Кафолатлар ва кафилликлар бўйича операцияларни амалга оширишда кўрсатилган хизматлар учун олинган даромадлар	
420	Факторинг хизматлари бўйича олинган даромадлар	
430	Хизматлар ва бошқа воситачилиқдан олинган даромадлар	0
440	Хорижий валюта курси ўзгариши натижасида олинган фойда	0

450	Инвестициялардан олинган фойда ва дивиденdlар	0
460	Бошқа фоизсиз даромадлар	0
470	Жами фоизсиз даромадлар (410+420+430+440+450+460)	0
	5. ФОИЗСИЗ ХАРАЖАТЛАР	
510	Күрсатылған хизматлар ва воситачилик харажатлари	0
520	Хорижий валюта курси ўзгариши натижасыда қўрилған заарлар	0
530	Инвестициялардан қўрилған заарлар	0
540	Бошқа фоизсиз харажатлар	0
550	Жами фоизсиз харажатлар (510+520+530+540)	0
600	6. ОПЕРАЦИОН ХАРАЖАТЛАРГАЧА СОФ ФОЙДА (330+470-550)	0
	7. ОПЕРАЦИОН ХАРАЖАТЛАР	
710	Ходимлар иш ҳақи ва улар учун қилинган бошқа харажатлар	0
720	Ижара ва таъминот харажатлари	0
730	Хизмат сафари ва транспорт харажатлари	0
740	Маъмурий харажатлар	0
750	Репрезентация ва хайрия	0
760	Эскириш харажатлари	0
770	Сугурта, солиқ ва бошқа харажатлар	0
780	Жами операцион харажатлар (710+720+730+740+750+760+770)	0
800	8. КРЕДИТ ВА ЛИЗИНГЛАР БИЛАН БОҒЛИҚ БЎЛМАГАН КЎРИЛИШИ МУМКИН БЎЛГАН ЗААРЛАРНИ БАҲОЛАШ	0
900	9. ФОЙДА СОЛИФИ ВА БОШҚА ТУЗАТИШЛАРГАЧА БЎЛГАН СОФ ФОЙДА (600-780-800)	0
	10. Фойда солиғи	
1000	Фойда солигини баҳолаш	0
1100	11. ТУЗАТИШЛАРГАЧА БЎЛГАН ФОЙДА (900-1000)	0
1110	Фойдагача бўлған тузатишлар, соф*	0
1200	12. СОФ ФОЙДА (ЗАРАР) (1100+1110)	0

* Изоҳ: жорий йил фойдасидан ҳисобланган дивиденdlар

Раҳбар имзоси :

Ф.И.О.

Бош бухгалтер имзоси:

Ф.И.О.

Микромолия ташкилотлари ва ломбардлар
фаолиятини мувофиқлаштириш ва тартибга
солиш тўғрисидаги низомга
6-ИЛОВА

НИНГ

(ташкилотнинг номи)

капиталидаги ўзгаришлар

20__ й “___” _____ ҳолатига

КОД	КЎРСАТКИЧЛАР	минг сўмда
100	Ўтган йилдаги капитал	0
200	Ўтган йил ҳисботида акс эттирилмаган капиталдаги тузатишлар, соф	0
300	Тузатишлардан сўнг ўтган йилдаги капитал ($100 + 200$)	0
400	Йил бошидан соф фойда	0
500	Устав капиталидаги жорий йилдаги ўзгаришлар	0
600	Қўшилган капиталдаги ўзгаришлар	0
700	Захира фондидаги ўзгаришлар	0
800	Текинга олинган мулкларнинг жорий йилдаги ўзгариши	0
900	Бошлангич қийматга нисбатан баҳолаш қийматининг ошган суммаси	0
1000	МИНУС: ўтган йил фойдасининг тақсимланган қисми	0
1100	МИНУС: жорий йил фойдасидан ҳисблangan дивиденdlар	0
1200	Жорий йил капиталига таъсир этган бошқа ўзгаришлар (соф)	0
1300	Жами капитал ($300 + 400 + 500 + 600 + 700 + 800 + 900 - 1000 - 1100+1200$)	0

Раҳбар имзоси :

Ф.И.О.

Бош бухгалтер имзоси:

Ф.И.О.

Микромолия ташкилотлари ва ломбардлар
фаолиятини мувофиқлаштириш ва тартибга
солиш түғрисидаги низомга
7-ИЛОВА

ТОМОНИДАН

(ташкилотнинг номи)

берилган кредитлар ва кўрсатилган лизинг хизматлари түғрисида маълумот

МИНГ СҮМДА

1	2	3	4	5	6	7	№		Х/В		Карздорнинг тўлиқ номи		Карздорнинг СТИРИ/ЖШИШИР		Субъект тури: 1- юридик шахс, 2- ЯГТ, 3- ўзини ўзи банд килган шахс, 4-жисмоний шахс		Микромолия ташкилоти алоқадорлик (ҳа, йўқ)		Ўзаро алоқадор карздорлар гурухи раками		Кредит (истеммол, микрокредит, микрокарз, лизинг) суммаси		Кредит (истеммол, микрокредит, микрокарз, лизинг) колданни		Кредит бўйича кўрилиши мумкин бўлган зарабарларни қопланаш заҳираси колдани		Хисобланган, тўлаш муддати етиб келмаган фойзлар Йиллик фойз ставкаси		Кредит (истеммол, микрокредит, микрокарз, лизинг)		Кредит (истеммол, микрокредит, микрокарз, лизинг)		Кредит (истеммол, микрокредит, микрокарз, лизинг) кайтариш санаси		Кредит тури: 1-истеммол; 2-микрокредит; 3-микрокарз 4-лизинг		Тайминот тури: 0-тамминанмаган; 1-кучмас мусик; 2-транспорт; 3-кимматликлар; 4-бончаклар		Гаровга кўйилган мулкнинг гаров реестрида рўйхатдан утказиш раками		Кредит (истеммол, микрокредит, микрокарз, лизинг) нинг муддати узайтирганидан сўнг кредит (истеммол, микрокредит, микрокарз, лизинг) ни кайтариш санаси		Тайминотнинг киймати		шундан, қарздорлик муддати		Муддати ўтган хисобланган фойзлар	
							8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28																					

Рахбар имзоси:

Ф.И.О.

Бош бухгалтер имзоси:

Ф.И.О.

Тўлов
муддати
30
кунгача
бўлган
активлар

Микромолия ташкилотлари ва ломбардлар
фаолиятини мувофиқлаштириш ва тартиби
солиш тўғрисидаги низомга
8-ИЛОВА

томонидан

(ташкилотнинг номи)

кўрсатилган факторинг хизматлари тўғрисида маълумот

20__ й “___” _____ холатига

минг сўмда

№		Муддатли карздорлик микдори																		Муддати ўтган дебиторлик карздорлик микдори										Суд жараёнида ги факторинг операциял ари		минг сўмда	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32		

Рахбар имзоси:

Ф.И.О.

Бош бухгалтер имзоси:

Ф.И.О.

Шакллантирилган захира микдори

Хисобланган пенялар

Микдори

Санаси

181 кун ва ундан юкори

91 кундан 180 кунгача

31 кундан 90 кунгача

30 кунгача

Дисконт бўйича
карздорлик микдори

Фактор шартнома бўйича
карздорлик микдори

Жами муддати ўтган
дебиторлик карздорлик
микдори

Факторинг бўйича колдик

Жами муддати факторинг
бўйича умумий колдик

Дисконт бўйича колдик

Кайтариш муддати

Тўланган сана

Куннар сони

Дисконт микдори

Факторинг бўйича тўланган микдор

Солишириш далолатномасининг микдори

Солишириш далолатномасининг
хисобварақ-фактураси раками ва санаси

Шартнома раками

Ташкилотнинг номи

№

Микромолия ташкилотлари ва ломбардлар
фаолиятини мувофиқлаштириш ва тартибга
солиши түғрисидаги низомга
9-ИЛОВА

НИНГ ҚИММАТЛИ ҚОҒОЗЛАР ПОРТФЕЛИ ВА ҚИЛИНГАН ИНВЕСТИЦИЯЛАР ТҮҒРИСИДА МАЪЛУМОТ
(ташкилотнинг номи)

20__ й “ ” холатига

минг сўмда

№	Баланс хисобвараги		Эмитент		Кайтарилиш санаси	Сотиб олиниган сана	Жами	Эмитентнинг устав фонди (капитали) (хисобот санасида)		1 дона қимматли қоғознинг номинал баҳоси (экв. минг сўмда)	1 дона қимматли қоғозга тулланган сумма (экв. минг сўмда)	Жами қимматли қоғозларга тўланган сумма (брутто)	Захира суммаси	Колдик суммаси	Қимматли қоғозлар (инвестиция) сотиб олинган санадан бошлаб олинган (тўланган) даромад		Алоқадор ташкилотда микромолия ташкилоти акциядорларининг эгалик даражаси					
	номи	СТИРИ	Сумма	Улущи (%)				Микромолия ташкилоти улуси	Сумма					Сумма	Эмитентнинг микромолия ташкилоти устав фондидаги (капиталидаги) улуси	Стандарт	Улущи (%)					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23

Раҳбар имзоси:

(Ф.И.О.)

Бош бухгалтер имзоси:

(Ф.И.О.)

Микромолия ташкилотлари ва ломбардлар
фаолиятини мувофиқлаштириш ва тартибга
солиш тўғрисидаги низомга
10-ИЛОВА

томонидан жалб этилган маблағлари тўғрисида маълумот

(ташкилотнинг номи)

№	Баланс хисобвараги	Кредиторнинг тўлиқ номи	Кредиторнинг СТИРи/ЖШШИР (юридик шахс учун – солиқ тўловчининг идентификация раками, ЯТТ ва жисмоний шахс учун – жисмоний шахснинг шахсий идентификация раками)	Жалб етилган маблағ микдори (минг сўмда)	Жалб етилган маблағ қолдиги (минг сўмда)	Хисобланган фоизлар (минг сўмда)	Йиллик фоиз ставкаси	Маблағ жалб етилган сана	Маблағни қайтариш санаси	Ижро этиши муддати 30 кунгача бўлган мажбуриятлар (минг сўмда)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Раҳбар имзоси:

(Ф.И.О.)

Бош бухгалтер имзоси:

(Ф.И.О.)

Микромолия ташкилотлари ва ломбардлар
фаолиятини мувофиқлаштириш ва тартибга
солиш тўғрисидаги низомга
11-ИЛОВА

томонидан берилган кафолат ва кафилликлар тўғрисида маълумот

(ташкилотнинг номи)

20__ й “_____” холатига

минг сўмда

№	Баланс хисобвараги	Мижоз		Микромолия ташкилоти билин алоқадорлиги (ҳа/йўқ)	Кафолат/ кафиллик берилган сана	Кафолат/ кафиллик амал қилиши муддати	Берилган кафолат/ кафиллик суммаси	Таъминот				
		номи	СТИР/ЖШШИР					шу жумладан, депозит маблағлари	сумма	тури		
		1	2		3	4	5	6	7	8	9	10

Рахбар имзоси:

(Ф.И.О.)

Бош бухгалтер имзоси:

(Ф.И.О.)

Микромолия ташкилотлари ва ломбардлар
фаолиятини мувофиқлаштириш ва тартибга
солиш түғрисидаги низомга
12-ИЛОВА

Пруденциал нормативларга риоя этиш бўйича маълумот

Кўрсаткичлар	Формула	Меъёр	Амалда
1. Капитал етарлилиги кўрсаткичи			
1.1 Капитал етарлилиги коэффициенти	жами хусусий капитал жами актив	0,10	
2. Ликвидилик кўрсаткичи			
2.1 Ликвидилик коэффициенти	кассадаги нақд пуллар, банклардаги талаб қилиб олингунча маблағлар, тўлов муддати 30 кунгача бўлган активлар, бундан муддати ўтган қарздорлиги мавжуд активлар мустасно талаб қилиб олингунча ва ижро этиш муддати 30 кунгача бўлган мажбуриятлар	1,00	
2. Қарздорлар билан операциялар			
2.1 Бир қарз олувчига ёки ўзаро алоқадор қарз олувчилар гурухига доир таваккалчиликнинг энг кўп микдори	бир қарз олувчи ёки ўзаро алоқадор қарз олувчилар хусусий капитал	0,25	
2.2 барча йирик таваккалчиликларнинг умумий микдори	барча йирик таваккалчиликлар хусусий капитал	5,00	
2.3 Микромолия ташкилотига алоқадор бўлган битта шахсга тўғри келувчи таваккалчиликнинг энг кўп микдори	алоқадор бўлган битта шахсга тўғри келувчи таваккалчилик хусусий капитал	0,25	
2.3 Микромолия ташкилотига алоқадор бўлган барча шахсларга тўғри келувчи таваккалчиликнинг энг кўп микдори	алоқадор бўлган барча шахсларга тўғри келувчи таваккалчилик хусусий капитал	0,50	
3. Инвестициялар			
3.1 Юридик шахсларнинг устав фондига (устав капиталига) ва (ёки) қарз қимматли қоғозларига инвестицияларнинг энг кўп микдори	жами инвестициянинг микдори хусусий капитал	0,20	

Рахбар имзоси:

Ф.И.О.

Бош бухгалтер имзоси:

Ф.И.О.